

Inleiding:

Anton van Wilderode, leraar in de letteren

Patrick Lateur
Frank Willaert

Om het honderdste geboortjaar van Anton van Wilderode te herdenken organiseerde de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren op 14 november 2018 een colloquium met de titel *Anton van Wilderode, leraar in de letteren*. Van de vele facetten van de figuur Van Wilderode, die lid van de Academie was van 1975 tot aan zijn overlijden in 1998, bleef het leraarschap van Cyriel Coupé tot dusver het meest onderbelicht.

Toen Van Wilderode in 1975 doctor honoris causa werd van de Leuvense universiteit was dat niet alleen op grond van zijn dichterschap, maar ook op basis van zijn Vergiliusvertaling en zijn verdiensten als leraar secundair onderwijs. Prof. Marcel Janssens sprak in zijn verwelkoming over onze ‘eerste doctor in de onderwijskunde’. En promotor Albert Westerlinck verwoordde dat in het hoge register van de laudatio als volgt: ‘Uw grote kracht als leraar en die van iedere leraar is: geloofwaardigheid. U staat achter elk woord dat U zegt en men wéét U staan. Uw leerlingen vermoeden uw buitengewone kennis, waarmede U ze niet vermoeit; zij voelen uw toewijding, uw eenvoud, uw oprechtheid. Daarom hebben zij eerbied voor U.’¹

De titel van het colloquium is ontleend aan een uitspraak van Tom Lanoye, die in 2016 in zijn feestrede bij de viering van 250 jaar Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden uitvoerig inging op de betekenis van de lessen van zijn oud-leraar Van Wilderode: ‘Hij las, in de klas, Kafka, Claus en Dostojewski voor – het officiële leerplan voor zestienjarigen goddank grandioos aan zijn laars lappend. Niemand die hem durfde terecht te wijzen, zo groot was zijn reputatie, ook als leraar in de letteren.’²

Tijdens het colloquium onderzocht Dirk de Geest (KU Leuven) het spanningsveld in het epitheton priester-dichter en oud-leerling Erik Spinoy (ULiège) analyseerde de complexe relatie leerkracht-leerling. In hoeverre de auteur van *De dubbelfluit* reke-

---

¹ Albert Westerlinck, ‘Anton van Wilderode. Laudatio.’ *Vlaanderen* 32/196-197 (1983) p. 270.

² Tom Lanoye, ‘De literaire derby van de Lage Landen. Feestrede ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan op 20 mei 2016 te Leiden.’ *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde*, 2016, p. 26.

ning hield met de onderwijskundige inzichten die toen golden, werd kritisch bekeken door Johan van Iseghem (KU Leuven). Wim Verbaal (UGent) benaderde Van Wilderode als de vertaler van Vergilius. De wetenschappelijke benadering door de vier referenten stuurde het beeld van de dichter-leraar-vertaler Van Wilderode op constructieve wijze bij.